

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського ліцею № 23
Рівненської міської ради
від 31 серпня 2026 № 170 /о/д

**Система та критерії оцінювання
результатів навчання учнів
Рівненського ліцею № 23 Рівненської міської ради**

1. Загальні положення

1.1. Ця Система та критерії є сукупністю процесів оцінювання, які здійснюються для визначення ступеня відповідності результатів навчання учнів вимогам, визначеним у державних стандартах початкової та базової середньої освіти.

1.2. Ця система та критерії розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898, наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 за № 922/46316, інших актів законодавства, освітньої програми Ліцею та Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

1.3. Ця Система та критерії визначають підходи до оцінювання в Рівненському ліцеї № 23 Рівненської міської ради, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти (далі — ліцей), застосовуються до всіх форм здобуття повної загальної середньої освіти та включають принципи, види, форми, методи оцінювання, шкали, правила і процедури оцінювання.

1.4. У цій Системі та критеріях терміни вживаються в такому значенні:

оцінка — результат оцінювання, що відображає рівень досягнення результатів навчання учнів відносно очікуваних результатів навчання, визначених відповідною модельною навчальною / навчальною програмою, який виражається вербально або кількісно (у балах чи рівнях);

оцінювання — процес спостереження за навчальною та пізнавальною діяльністю учнів, а також процес опису, збору, фіксування та інтерпретації інформації про освітній процес і результати навчання учнів.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та «Про академічну доброчесність».

1.5. Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною для осіб, які провадять педагогічну діяльність та здійснюють відповідне оцінювання результатів навчання учнів (далі — педагогічні працівники), учня та його батьків або інших законних представників.

1.6. Інформування учня та його законних представників про результати навчання здійснюється шляхом проведення з ними індивідуальних зустрічей, комунікації за допомогою паперових / електронних носіїв, інформаційно-комунікаційних технологій, а також шляхом фіксування результатів навчання учнів у свідоцтві досягнень.

1.7. Оскарження результатів підсумкового оцінювання здійснюють у порядку, визначеному законодавством і відповідними документами ліцею.

2. Принципи та функції оцінювання

2.1. Оцінювання результатів навчання учнів незалежно від виду та форми здобуття ними освіти має бути справедливим, неупередженим, об'єктивним, незалежним, недискримінаційним та добросовісним.

2.2. Справедливе оцінювання ґрунтується на чітких і зрозумілих критеріях, заздалегідь відомих усім учасникам освітнього процесу, та орієнтоване на підтримку розвитку учнів, що передбачає обов'язкову можливість для зворотного зв'язку, пояснення оцінки та оскарження результатів навчання у разі незгоди.

2.3. Неупередженість оцінювання означає, що оцінювання здійснюється на основі досягнутих учнями результатів навчання без впливу особистих ставлень чи вподобань педагогічного працівника.

2.4. Об'єктивність оцінювання забезпечується:

використанням інструментів оцінювання з чіткими і зрозумілими критеріями, що мінімізують множинність тлумачень;

застосуванням стандартизованих процедур оцінювання, однакових для всіх учнів;

можливістю перевірки результатів іншими педагогічними працівниками;

фокусуванням виключно на вимірюваних результатах навчання.

2.5. Недискримінаційність оцінювання передбачає адаптування методів оцінювання до особливостей освітнього процесу з метою забезпечення рівного доступу учнів до нього та недопущення їхньої дискримінації.

2.6. Доброчесність оцінювання вимагає дотримання академічної доброчесності, виключає академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію, несамотійне виконання завдання, недозволену допомогу та інші порушення під час виконання навчальних завдань, а також базується на прозорості та відповідальності осіб, які здійснюють оцінювання.

2.7. Оцінювання в ліцеї виконує такі функції:

формувальна — забезпечення відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення їх особистих навчальних потреб;

констатувальна — встановлення рівня досягнення результатів навчання;

діагностувальна — виявлення стану набутого досвіду, з'ясування причин утруднень, відстеження динаміки процесу навчання;

мотиваційна — активізація внутрішніх мотивів до навчання через конструктивне оцінювання, що викликає почуття задоволення від результату;

коригувальна — спрямування зусиль на подолання виявлених труднощів шляхом індивідуалізації завдань та підходів;

прогностична — визначення знань та вмінь, необхідних на наступних етапах навчання, формування реалістичних очікувань;

розвивальна — мотивування до рефлексії, самовдосконалення, аналізу власних сильних і слабких сторін через якісний зворотний зв'язок;

виховна — налаштування учнів на відповідальність за результати власного навчання та якісне виконання завдань;

управлінська — забезпечення інформацією для ухвалення рішень щодо академічної успішності, необхідності підтримки, переведення до наступного класу та моніторингу якості навчання на рівні закладу освіти.

3. Підходи до оцінювання

3.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу.

3.2. Реалізація компетентнісного підходу вимагає від педагогічного працівника дотримання таких вимог:

фокусування на здатності учнів застосовувати знання в практичних ситуаціях, а не на механічному відтворенні теоретичного матеріалу;

застосування практико-орієнтованих завдань;

акцентування уваги на ступені оволодіння вмінням, а не на кількості допущених помилок;

підтримка позитивного ставлення до навчальних досягнень учнів незалежно від рівня таких досягнень;

використання різноманітних методів для виявлення рівня сформованості знань, умінь, ставлень та цінностей;

врахування індивідуального освітнього поступу під час формувального оцінювання;

залучення учнів до самооцінювання та взаємооцінювання;

здійснення оцінювання виключно на основі чітких і зрозумілих критеріїв;

надання якісного зворотного зв'язку педагогічним працівником іншим учасникам освітнього процесу.

3.3. Процес оцінювання враховує рівень сформованості наскрізних умінь учнів (зокрема, читання з розумінням, критичного та системного мислення, здатності співпрацювати з іншими, розв'язувати проблеми тощо).

4. Види оцінювання

4.1. Основними видами оцінювання в ліцеї є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація.

На початку навчального року / семестру / вивчення теми тощо педагогічний працівник самостійно визначає кількість і частотність застосування різних видів оцінювання (формувального, поточного, підсумкового), відображаючи в навчальній програмі / календарно-тематичному плануванні чи в інший спосіб, зручний для себе.

4.2. *Формувальне оцінювання* спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється

педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

Оцінки, виставлені під час формувального оцінювання, не враховують у рамках підсумкового оцінювання. Інформацію про досягнення результатів навчання, отриману під час формувального оцінювання, педагогічний працівник використовує, формуючи професійний висновок про навчальний поступ учня / учениці. Педагогічний працівник фіксує результати формувального оцінювання в зручний для себе спосіб, за потреби використовуючи робочі нотатки, контрольні переліки, матриці або щоденники спостереження, які є внутрішнім інструментом і не потребують оформлення як окрема звітність.

4.3. *Поточне оцінювання* здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуванню за допомогою спеціального інструментарію.

Педагогічний працівник для конкретного інструменту оцінювання / виду роботи може разом з учнями розробляти критерії, за якими здійснюватиметься поточне оцінювання. Частотність поточного оцінювання педагогічний працівник визначає самостійно з урахуванням змісту програми, кількості навчальних годин, специфіки результатів навчання, які оцінюють.

4.4. *Підсумкове оцінювання* здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи.

Тематичне оцінювання здійснюють в один із способів або в їх поєднанні:
шляхом узагальнення поточних оцінок, отриманих протягом періоду навчання, що охоплює відповідну тему / розділ / модуль тощо;
шляхом проведення підсумкової тематичної роботи, яка охоплювала ключові очікувані результати навчання, визначені програмою у відповідній темі / розділі / модулі тощо.

Підсумкову тематичну оцінку визначають або як середнє арифметичне всіх поточних балів, отриманих учнем протягом теми, або на підставі інших підходів, враховуючи динаміку навчання учня чи учениці протягом вивчення теми, важливість різних видів робіт та рівень опанування матеріалу.

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання та/або підсумкових семестрових робіт.

Семестрове оцінювання здійснюють шляхом узагальнення в один із способів:

тематичних оцінок (у разі їх відсутності – поточних оцінок), отриманих протягом семестру;

тематичних оцінок (у разі їх відсутності – поточних оцінок), здобутих протягом семестру, і оцінки за семестрову підсумкову роботу.

Підсумкову семестрову оцінку визначають або як середнє арифметичне всіх балів за підсумками тематичного оцінювання, отриманих учнем протягом семестру (поточних, якщо тематичні відсутні) або на підставі інших підходів, враховуючи динаміку навчання учня чи учениці протягом вивчення теми, важливість різних видів робіт та рівень опанування матеріалу.

Підсумкова семестрова оцінка не визначається лише за результатом однієї підсумкової роботи, якщо наявна інша достатня й релевантна інформація про досягнення учнями результатів навчання за семестр.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок.

Підсумкову річну оцінку визначають або як середнє арифметичне семестрових оцінок або на підставі інших підходів, враховуючи динаміку навчання учня чи учениці протягом семестрів та рівень опанування матеріалу.

Проведення підсумкової роботи для визначення річної оцінки не передбачено, крім учнів, які здобувають освіту за індивідуальними формами.

У разі, якщо вивчення навчального предмета / інтегрованого курсу відповідно до навчального плану ліцею передбачено лише в одному семестрі навчального року, річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового

оцінювання лише за той семестр, у якому цей навчальний предмет / інтегрований курс викладався.

4.5. *Державна підсумкова атестація* передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

Особливості її проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання визначає Міністерство освіти і науки України в установленому законодавством порядку.

4.6. Процедури оцінювання результатів навчання учнів педагогічними працівниками ліцею визначені в **Додатку 1** до Системи та критеріїв.

4.7. У разі вибуття учня із ліцею (зокрема через виїзд за кордон) оцінювання результатів його навчання може бути проведене достроково відповідно до процедур, визначених Положенням про порядок дострокового визначення та оформлення результатів навчання учнів у разі дострокового вибуття з Рівненського ліцею № 23 Рівненської міської ради, затвердженим наказом Рівненського ліцею № 23 Рівненської міської ради від серпня 2026 № ____/о/д.

5. Організація та форми оцінювання

5.1. Залежно від суб'єкта оцінювання є:

оцінювання, що здійснюється педагогічним працівником та вимагає формулювання зрозумілих освітніх цілей, ознайомлення з критеріями оцінювання за освітніми галузями, розробленими в ліцеї на основі Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 за

№ 922/46316 (далі — критерії оцінювання), та надання своєчасного зворотного зв'язку;

взаємооцінювання, що здійснюється учнями в парах / групах за критеріями оцінювання;

самооцінювання, що здійснюється учнями шляхом самостійного співвіднесення власних результатів навчання з критеріями оцінювання.

5.2. Залежно від об'єкта оцінювання є:

оцінювання процесу (формувальне оцінювання) — спостереження за ходом виконання завдань та рівнем залученості;

оцінювання результату (поточне та підсумкове оцінювання) — аналіз кінцевого результату відповідно до критеріїв оцінювання.

5.3. Залежно від способу подання результатів формами оцінювання є усна, письмова та практична. Форми оцінювання можуть бути реалізовані в очному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі під час здобуття освіти за дистанційною формою.

5.4. Залежно від кількості залучених до оцінювання учнів його організація може бути індивідуальною, груповою та фронтальною.

5.5. Очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою на відповідний період (семестр / навчальний рік), є основою для планування освітнього процесу й оцінювання в ліцеї, зокрема під час визначення семестрової /-их і річної оцінок.

6. Методи, інструменти, шкали та критерії оцінювання

6.1. Педагогічний працівник має право на академічну свободу щодо самостійного вибору методів та інструментів оцінювання з урахуванням специфіки навчального предмета / інтегрованого курсу й освітніх потреб учнів.

Для отримання інформації про досягнення результатів навчання педагогічний працівник може використовувати педагогічне спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, роботу з текстами, даними й джерелами, розв'язання задач і навчальних проблем, дослідження, проекти, створення й презентації продуктів, комплексні завдання та інші доцільні способи.

6.2. До основних методів оцінювання належать:

педагогічне спостереження, що фіксується за допомогою ситуативних нотаток, контрольних переліків у форматі «так / ні» тощо;

аналіз продуктів освітньої діяльності шляхом оцінювання досліджень, проєктів, виробів, створених учнями, за критеріями оцінювання;

словесні методи (опитування, анкетування, інтерв'ю, бесіда).

6.3. Інструментарієм оцінювання є сукупність спеціально розроблених завдань, релевантних до очікуваних результатів навчання.

Педагогічний працівник для конкретного інструменту оцінювання / виду роботи повідомляє учням критерії, за якими здійснюватиметься оцінювання.

Поведінка, дисциплінованість, старанність, темп роботи та інші особистісні характеристики не є підставою для визначення оцінки.

6.4. Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими шкалами:

дихотомічна шкала («зараховано» / «незараховано») — застосовується для оцінювання навчальних предметів / інтегрованих курсів, курсів за вибором, факультативів вибіркового освітнього компонента навчального плану.

вербальна шкала — передбачає оцінювання за допомогою словесних формулювань;

рівнева шкала — визначає чотири рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В);

бальна шкала — передбачає використання 12-бальної системи (від 1 до 12).

Співвідношення між зазначеними в цьому пункті шкалами:

Вербальна шкала	Рівнева шкала	Бальна шкала
отребує істотної підтримки для досягнення результатів навчання	Початковий рівень (П)	1–3 бали
потребує ситуативної підтримки для досягнення результатів навчання	Середній рівень (С)	4–6 балів
має присутні успіхи в досягненні результатів навчання	Достатній рівень (Д)	7–9 балів

має значні успіхи в досягненні результатів навчання	Високий рівень (В)	10–12 балів
---	--------------------	-------------

6.5. Правила застосування шкал:

для учнів 1–2 року навчання формувальне, поточне та підсумкове оцінювання здійснюється виключно за вербальною шкалою;

для учнів 3–4 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною шкалою, а поточне — за вербальною або рівневою; підсумкове — за рівневою шкалою;

для учнів 5–12 року навчання формувальне оцінювання здійснюється за вербальною, бальною шкалами (без урахування його результатів під час підсумкового оцінювання), а поточне та підсумкове оцінювання здійснюються за бальною шкалою.

6.6. Результати семестрового, річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі проведення) відображаються у свідоцтві досягнень учня.

6.7. Критерії оцінювання результатів навчання учнів за освітніми галузями (Додаток 2 до Системи та критеріїв), що визначають єдині підходи до встановлення рівня результатів навчання учнів з навчальних предметів / інтегрованих курсів обов’язкового освітнього компонента навчального плану, розроблено на основі Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 червня 2026 за № 922/46316, на засадах компетентнісного підходу з урахуванням таких інтегрованих показників навчальної та пізнавальної діяльності учнів:

- когнітивні процеси;
- навчальна діяльність;
- рівень самостійності;
- рівень комунікації та взаємодії;
- частота вияву умінь.

6.8. Оцінювання результатів навчання учнів, які є громадянами України і здобувають освіту за кордоном, відбувається за критеріями оцінювання відповідних освітніх галузей.

6.9. Критерії оцінювання оприлюднюються на вебсайті ліцею не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження.

7. Процедури оцінювання та забезпечення академічної доброчесності

7.1. Обов'язковому оцінюванню підлягають обов'язкові освітні компоненти, визначені освітньою програмою ліцею. Вибіркові освітні компоненти оцінюються згідно з рішенням педагогічної ради закладу освіти.

7.2. Індивідуальні консультації підлягають винятково формувальному оцінюванню.

7.3. Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із критеріями оцінювання за освітніми галузями, які можуть бути адаптовані відповідно до особливостей освітнього процесу, середовища, індивідуальних навчальних цілей (у разі модифікації змісту навчального предмета / інтегрованого курсу), та з урахуванням індивідуального навчального плану (за його наявності).

7.4. Під час дистанційного та змішаного навчання застосовують вимоги щодо відповідності методів та інструментів результатам навчання, критеріальності, достатності інформації та академічної доброчесності. Технічні або організаційні обставини, що не характеризують рівень досягнення результатів навчання, не можуть бути самостійною підставою для зниження оцінки. Якщо через такі обставини інформації недостатньо для обґрунтованого висновку, учневі надається доступний спосіб і, за потреби, інший строк для демонстрування відповідних результатів навчання.

7.5. Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. Оцінювання підлягають персональні результати діяльності учня, досягнуті ним особисто, або результати спільної діяльності, якщо така форма виконання передбачена умовами завдання. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності під час виконання навчальної роботи застосовуються заходи

реагування та санкції відповідно до Законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність» та Положення про академічну доброчесність Рівненського ліцею № 23 Рівненської міської ради. Несамостійно виконане завдання вважається не виконаним і не підлягає оцінюванню. Факт порушення академічної доброчесності фіксується в документі про результати оцінювання.

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
Рівненського ліцею № 23
Рівненської міської ради

Протокол від 27 серпня 2026 № 1